

Nos hát, kilencéves voltam, mikor elkezdtem kutatni a bölcsek köve után, tart ez már ötvenhárom esztendeje, és mint mindig, a dolog továbbra is rosszul halad... Lám, ott jön Hákon az unokájával, nem hiszem, hogy sokáig féken tudja tartani a gyereket, valakit mindjárt nyaggatni kezd az a bolond, hogy hol találhat valami ótváros hollódögöt... És bár némán álltam nagyapám mellett, miközben a férfiakkal beszélt arról, amiről a férfiak beszélnek, nem kerülték el a figyelmet a pillantások és a beszédben tartott szünetek; így akarták kicsalogatni belőlem szokásos kérdéseimet... Olyankor teljesen megnémultam, majd Hákon nagyapa köpenye ujját megrántva megkérdeztem:

– Bekukkanthatok kicsikét a konyhába, kedves, jó nagyapám?

Az ottani társaság jobban megfelelt egy magamfajta lurkónak, aki Bombastus orvos írásaiból tanulta az olvasást, és ott olyan sokat tanult a testi tudományról, hogy alig volt olyan női baj, amiről ne hallott volna valamit – és ne tudott volna rá egyben gyógyító flastromot... Oda, a nőkhöz, a melegbe, a füstbe vittem a tudományomat és a halott hollókkal kapcsolatos kérdéseimet... Ezek a konyhai látogatások keverték aztán orvos hírébe... „Gyógyító Kis Jónas – szóltak néha, mert így hívtak ők –,

mondj valamit ezekről a daganataimról...” Aztán az asszony megragadta a kezemet, behúzta a ruhája alá, a hasára tette alul, és ott fel-alá vont valami húsos duzzanaton... Én pedig becsuktam a szemem, és előhívtam az emlékezetemből az orvosművészeti könyvet: ott hevert az orrcsontomon kinyitva, a könyv bal lapja a bal szemhéjamon, a jobb lapja a jobb szemhéjamon... Gondolatban odalopoztam az asszony, a férfi ezen Isten által teremtett, halvány másolatának a fejezetéhez, akinek ugyanazon természeti regulák előtt kell meghajolnia, mint a férfinak, mert hiszen a férfi a világmindenség anyagából teremtett kicsiny világ, a nő pedig az ő anyagából teremtetett... Ott, az oldalon leírásokat találtam az asszonyok legfőbb bajairól, amit összevettem a tapasztalattal, amit tenyerem szerzett a gyógyítandó asszony testéről... Így olvastam egybe könyvet és asszonyt, míg a kettő végül össze nem vágott, és akkor már csak fel kellett olvasni a gyógyír receptjét, mely a betegség leírását követte... Az ír néha forralandó volt, néha bedörzsölendő, néha meleg, néha hideg... De az orvosi vizsgálat végén mindig hangosan kijelentettem:

– Ilyenkor lenne jó az a bezoár...

Mikor megszállott gyűjtőszენvedélyemnek híre ment, minden egyes alkalommal, ha valami nőszemélynek szerencséje volt Huginn és Muninn oszló

kistestvéreére akadni, nem sajnálta a fáradságot, hogy a fejét lecsavarva a szütyőjébe tegye „a kis Jónasnak”... Ha sok idő telt el a legutóbbi alkalom óta, hogy hollófejet kaptam, amint a kezembe kaparintottam az új szerzeményt, nagyon nyugtalan lettem... Hamarosan találtam valami kifogást, hogy elbújhassak vele, s alig tűntek el a szemem elől a tanyaépületek, már vettem is elő a tűzszerszámokat, és néhány összegyűjtött apró gallyon elégettem a hollófejet... tudós tanítómesterem utasításai szerint így folytattam a keresést... Mikor aztán a fej már elhamvadt, a koponya törékennyé vált, és könnyen össze lehetett zúzni; ebben kellett volna legyen a bezoár, mint várakozó csibe a tojásban, ha a szerencse a pártomon van... De sohasem volt... Pedig számát sem tudom a hollókoponyáknak, amiket életem során megpörköltem és összetörtem... Igen... ez volt a bérem a strandiriak konyháiban űzött orvoslásért, és jó egyezség volt ez, mert a nagyapám megesketett arra, hogy az én kezemtől egyetlen holló sem pusztul el... Végül aztán eljött az az idő is, mikor a női betegek nem akarták többet a kezemet a ruhájuk alá engedni... Tizenhárom éves voltam akkor, s egy furcsa öregasszonyt vizsgáltam éppen, akinek a Hólmskot nevű tanyán az volt a feladata, hogy reggelente megáldja a teheneket, mikor a legelőre küldik őket...

Ezt pedig úgy végezte, hogy Szent Benedikta segítségét kérte, az anyó és az égi hölgy között pedig olyan kiváló szerződés állt fenn, hogy az ottani teheneknek sosem apadt el a teje... Mégis inkább velem gyógyíttatta magát ahelyett, hogy teljesen a szentek védelmére hagyatkozott volna, akik gyerekkora óta a segítségére voltak, de most törvénnyel szüntették meg és űzték el őket izlandi földről, és olyan haszontalan öregeknél találtak menedékre, mint ez a Hálotta Snæsdóttir, aki felébresztette bennem a kisördögöt... A gyógyítás ment a maga szokásos útján, egyik nőszemély a másik után kapott lágy simítást és ítéletet a kórjáról, valamint jó tanácsot és reményt a jobbulásra. Ekkor került a sor Hálottára, aki a konyha legbelső zugában ült, és csak bámulta a szárított halat, amit ott áztattak éppen... Alig ültem le mellé, mikor foltos anyókezével elkapta kamaszpraclimat, és bedugta a szoknyája alá... ott pedig minden olyan volt, mint amit egy ilyen megviselt asszonyhastól várni lehet; bár korához képest jól tartotta magát az öreg... Ő irányított, én orvosi pozitúrában ültem lehajtott fejjel, a szemem becsukva, képzeletben az előttem lebegő könyvet olvasva, ám amikor már éppen el akarta engedni gyógyító mancsomat, ujjam a *mons pubis* felső határára tévedt... nem ez volt ugyan az első alkalom, hogy megérintettem azt, amit a nők ma-

guk között évődve csak „patkánynak” neveztek, és a hóleri orvosi könyvek rajzairól valamennyire ismertem is az állat fomáját... de ahogy az ujjbegyem ilyen váratlanul hozzáért az öreg Hálotta kertjének kerítéséhez, szerencsétlen módon benuultság lett úrrá rajtam... Hirtelen reakció volt csak, de elég ahhoz, hogy észrevegye, mivel mindketten az öregasszony testének ugyanazon pontjára figyeltünk... Mintha meg akart volna bizonyosodni a gyászos dolog felől, ami velem történt, úgy tett, mintha kezemet még lejjebb akarná húzni, de ezúttal már tényleg ellenálltam... Akkor pedig kirántotta kezemet a szoknyakorca alól, és felvisított:

– Ez ugyan nem nyúl többet az én ruhám alá – hacsak el nem vesz feleségül!

Gyerekkoromat ott, akkor söpörte el a nevetés... A kézrátételek ideje lejárt... Más megoldást kellett találnom, hogy továbbra is szívesen látott vendége legyek az asszonyoknak, akiknek mindig volt hol-lófejük egy növendék természettudós számára...

+ + +